

ЗМІСТ

Від авторів	3
Робоча програма курсу «Регіональна економіка»	4
Частина I. Регіональна економіка та регіональна політика	5
1. Теоретичні та методологічні основи регіональної економіки	5
1.1. Понятійний апарат регіональної економіки, її зв'язок з іншими науками	5
1.2. Методи, що використовуються в регіональній економіці	13
1.3. Теорії регіональної економіки	20
Література до розділу 1.	36
2. Аналіз регіонального розвитку	38
2.1. Оцінка факторів розвитку регіону	38
2.2. Оцінка рівня соціально-економічного розвитку регіону	49
2.3. Правові основи розвитку регіону.	52
Література до розділу 2.	58
3. Конкуреноспроможність економіки регіону.	60
3.1. Теорія конкурентних переваг Майкла Портера	60
3.2. Аналіз конкурентів і конкуренції в регіоні.	62
3.3. Конкуреноспроможність економіки України в системі світової економіки.	68
Література до розділу 3.	71
4. Регіональний маркетинг і транскордонне співробітництво	72
4.1. Регіональний маркетинг – новий напрямок регіональної економіки	72
4.2. Транскордонне співробітництво регіонів	75
Література до розділу 4.	85
5. Стратегія економічного розвитку регіону	88
5.1. Моделі економічного розвитку.	88
5.2. Концепція сталого розвитку	91
Література до розділу 5.	94
6. Економічне районування.	95
6.1. Теоретичні основи економічного районування.	95
6.2. Історія економічного районування України	96
6.3. Економічне районування України на основі багатомірної класифікації адміністративно-територіальних одиниць.	107
Література до розділу 6.	111
7. Регіональний аналіз соціально-економічного розвитку України	113
7.1. Відмінності в економічній складовій регіонального розвитку	113
7.2. Відмінності в соціальній складовій регіонального розвитку	123
7.3. Відмінності в демографічній складовій регіонального розвитку	127
Література до розділу 7.	138

Контрольні тести до частини I	139
Література до частини I	159
Частина II. Основи екології та природокористування	163
1. Теоретико-методологічні основи екології та природокористування.	163
1.1. Екологізація сучасної науки, її зміст і основні напрямки	163
1.2. Навколишнє природне середовище як об'єкт пізнання	165
1.3. Еколого-економічний зміст природокористування	170
1.4. Точки зіткнення екології і економіки природокористування (сучасні підходи)	175
1.5. Історія екології, поняття, терміни, формулювання. Їх трансформація в сучасних умовах	178
2. Закономірності, принципи та проблеми природокористування	180
2.1. Загальна закономірність природокористування	180
2.2. Загальні принципи природокористування.	185
2.3. Проблеми природокористування в умовах розширеного відтворення.	188
2.4. Часткові принципи природокористування	189
2.5. Моделі управління природокористуванням	190
2.6. Глобальне моделювання та його світоглядне і політичне значення	193
3. Планування відтворення природних ресурсів	199
3.1. Поняття “природні ресурси”. Основні види ресурсів	199
3.2. Відновні і невідновні ресурси. Проблема вичерпання. Основні шляхи запобігання вичерпання природних ресурсів	199
3.3. Основні ознаки природних ресурсів, їх класифікація як економічної категорії	202
3.4. Основні напрямки і види природокористування	205
3.5. Сполучення потреб екологізації виробничих процесів з вимогами економічного зростання галузей народного господарства	208
4. Природокористування та науково-технічний прогрес	213
4.1. Про критерії вирішення екологічних проблем	213
4.2. Оцінка збитків від забруднення навколишнього середовища	214
4.3. Основні напрямки науково-технічного прогресу та їх вплив на охорону навколишнього середовища та раціональне природокористування	216
5. Відходи, їх розміщення і утилізація.	224
5.1. Перший рівень системи – утворення відходів	224
5.2. Норми накопичення відходів	226
5.3. Другий рівень системи – розміщення відходів	229
5.4. Третій рівень системи – знешкодження відходів	230
5.5. Методи знешкодження відходів.	232

6. Вплив підприємства на навколишнє середовище (інженерна екологія)	241
6.1. Вплив підприємства на навколишнє середовище	241
6.2. Вплив навколишнього середовища на економічне зростання	244
6.3. Вплив металургійного підприємства на навколишнє середовище	250
6.4. Вплив енергетичного підприємства на навколишнє середовище	251
6.5. Видобуток, транспортування і переробка вугілля	253
6.6. Повітряні лінії електропередачі	255
6.7. Вплив машинобудівельного підприємства на навколишнє середовище	257
6.8. Методи знешкодження забруднювачів	259
6.9. Класифікація аварій і катастроф	262
7. Економічна оцінка природних ресурсів	263
7.1. Зміст економічної оцінки природних ресурсів	263
7.2. Абсолютна і економічна оцінка природного ресурсу	268
7.3. Порівняльна економічна оцінка природних ресурсів	272
7.5. Ціна відтворення екологічного потенціалу	279
8. Екологічна оцінка матеріального виробництва	283
8.1. Сутність екологізації матеріального виробництва	283
8.2. Критерії і показники екологічної оцінки матеріального виробництва	288
8.3. Народногоосподарська і госпрозрахункова ефективність використання відходів матеріального виробництва	293
8.4. Основні напрямки екологізації матеріального виробництва	296
9. Еколого-економічна ефективність природокористування	298
9.1. Зміст і показники еколого-економічної ефективності природокористування	298
9.2. Ефективність природоохоронних заходів	304
9.3. Обґрунтування нормативного коефіцієнта екологічної ефективності капітальних вкладень	308
10. Світові екологічні проблеми та завдання природокористування	311
10.1. Територія сільського господарства	311
10.2. Ліси	315
10.3. Світовий океан	319
10.4. Атмосфера	322
10.5. Ресурси корисних копалин	325
Контрольні тести до частини II	332
Література до частини II	348